

**FORENINGEN
FOR KIRKEGAARDSKULTUR.**

Nye Medlemmer.

Afdeling A.

147 Frederiksberg Begravelsesvæsen.
148 Herlufsholm Menighedsraad.
149 Østøfte Menighedsraad.

Afdeling C.

610 Hr. Kirkebetjent Hans Fr. Corfitzen, Høj-
else pr. Lille Skensved.
611 Hr. Graver Martin Sørensen, Hyllinge St.
612 Hr. Anlægsgartner Hannibal Hansen,
Rungsted.
613 Hr. Gartner Kr. Drejer, Rørvig.

Regnskab fra 1. April 1936 til 31. Marts 1937.

Indtægt:

Kassebeholdning fra forrige Aar	138 98
Annoncer i Bladet »V. K.«	582 15
Kontingent	2,645 45
Diverse	38 22
Salg af Protokoller.....	514 75
Diverse Tilskud	1,550 00
Salg af Hefter, Skrifter samt Renter...	153 04

Kr. 5,622 59

Udgift:

Lønninger til Sekretær og Kasserer ...	600 00
Rejseudgifter, Møder, Agitation	223 10
Afdrag paa Laan samt Renter og Pro- vision af samme	849 50
Køb samt Ekspedition af Protokoller	301 60
Trykning af »Vore Kirkegaarde«	1,153 80
Clicheer og Fotografier til samme	440 28
Forfatterhonorarer	347 50
Redaktørløn	250 00
Forsendelse af Bladet (Avisporto) ...	183 00
Diverse	599 91
Porto, Telegrammer og Fragt m. m. ...	362 30
Annonceprovision	135 12
Balance	176 48

Kr. 5,622 59

Status pr. 31. Marts 1937.

Aktiver:

Kassebeholdning	176 48
Kontingentrestancer	82 00
Tilgode for Annoncer	69 00
Tilgode for solgte Tillæg til »V. K.«...	60 00
Diverse Varer i Behold hos Sekretæren	500 00
Balance	4,112 52

Kr. 5,000 00

Passiver:

Restg. til Laant- og Sparek., Hillerød 5,000 00

Specifikation over Tilskud.

Kirkeministeriet	900 00
Spare- og Laanekassen, Hillerød	50 00
Sparek. for Roskilde By og Omegn ...	25 00
Sparekassen for Svendborg By	25 00
Den danske Præsteforening.....	50 00
Ny Carlsbergfondet	500 00

Kr. 1,550 00

Hillerød, 6. April 1937.

I. Blomberg,
p. t. Kasserer.

FRA DANSKE KIRKEGAARDE

2/3 (Randers Soc.-Dem.): Udgifterne ved Randers Begravelsesvæsen gaar ned paa Grund af Kontorets Omlægning.

8/3 (Svendborg Avis): Kirkeministeriet har bedt Svendborg om igen at overveje Spørgs-
maalet om Betimeligheden af at opføre en Ur-
nemur.

16/3 (Holbæk Amts Avis): Det overvejes at udvide Holbæk Kgd.

17/3 (Ringsted Folketid.): Prisen for Urne-
grave paa Ringsted Kgd. bliver 2,50 Kr. pr.
10 Aar.

21/3 (Fyns Tid.): De gamle Støbejernsgrav-
mæler.

22/3 (Nordjyll. Soc.-Dem.): Sensationelt For-
slag om Byens Overtagelse af Aalborg Kgd. Kirke-
gaardsbestyrelsens »borgerlige« Flertal har administreret ud i det blaa. Der er ikke Brug for Kapellet og Kgd. paa Bejsbakken i de første 50 Aar, — og den gl. Kgd. kan ikke nedlægges før Aar 2032.

24/3 (Fr.-borg Amts Tid.): Bestyrelsen for Asminderød Kirke har taget Bestemmelse om en Udvidelse af Asminderød Kirkegaard, da der kun er fem Gravsteder tilbage paa den nuværende Kirkegaard. Udvidelsen vil ske paa Præstegaardsjorden op til Alléen til Grosserer Zachariaes Gravkapel.

Vi talte i Gaar med Havearkitekt Tholle, Kø-
benhavn, som har projekteret Udvidelsen, og fik følgende Oplysninger:

— Den ny Kirkegaard vil blive delt i tre Dele, saakaldte Gravgaarde, der hver for sig danner et Hele. Mellem 1. og 2. Gravgaard vil der blive indrettet en Urnehave til ca. 50 Urne-
grave. Udvidelsen sker i tre Tempi, saaledes at første Del skal være færdig i Løbet af April, anden Del laves til næste Sommer og tredje Del, naar Behovet gør det nødvendigt, antage-
lig om 10—15 Aar.

Langs med Præstevejen opføres en Mur, og Hegnet til Marken vil blive et Traadhegn med Buske. M. H. t. Forbindelsen med den nuvæ-
rende og den ny Kirkegaard kan der ikke i Øjeblikket siges noget, da der først skal føres forskellige Forhandlinger.

31/3 (Vejle Amts Avis): Arbejdet paa Søndermark Kgd. i Vejle vil først blive paabegyndt til Efteraaret.

31/3 (Jydske Tid.): Der opføres et katolsk Kapel paa Kgd. i Aabenraa.

2/4 (Fr.-borg Amts Avis): Kirkebestyrelsen for Asminderød Kirke afholdt i Gaar Møde, i hvilket de for Arbejdet ved Udvidelsen af Asminderød Kirkegaard indgavne Tilbud blev behandlet. Der var indkommet 12 Tilbud. De omfatter de Arbejder, der skal udføres i 1937—38. Arbejdet blev overdraget følgende:

Vandindlægget: Blikkenslagermester Helmer Petersen, Asminderød.

Hegnsmuren: Murermester C. Heinrichsen, Asminderød.

Anlægget af Kirkegaarden og Tilplantningen: Anlægsgartner Hannibal Hansen, Rungsted.

Traadhegnet: Smedemester Andersen, Asminderød. Arbejdet, der andrager ca. 14,000 Kr., skal paabegyndes med det samme.

3/4 (Loll.-F. Venstrebl.): Udvidelsen af Saxkøbing Kgd. er bleven indviet.

3/4 (Skanderborg Amts Avis): Havearkitekt G. Boye har udarbejdet Forslag til Regulering af Venge Kgd. Forslaget er godkendt af Menighedsraadet, og Arbejdet vil snarest blive paabegyndt.

8/4 (Svendborg Amtstid.): Kgd. i Hesselager er under Regulering.

8/4 (B. T.): En høj, kraftig Mand med klare, blaa Øjne i et vejrbitd, rødmosset Ansigt staar foran Skranken. Et rigtigt Friluftsmenneske.

Han er Gartner — nærmere bestemt: Kirkegaardsgartner.

Tiltalen lyder paa, at Gartneren paa Vestre Kirkegaard har henvendt sig til en sørgende Enke for at tilbyde hende sin Assistance ved Anlæg og Vedligeholdelse af hendes altfor tidligt afdøde Mands Gravsted.

— Erkender De Anklagens Rigtighed? spørger Dommer Berthelsen.

— Nej, svarer Gartneren, det gør jeg ikke.

— Har De da ikke talt med den paagældende Dame paa Kirkegaarden?

— Jo, men ikke om Anlæg eller Vedligeholdelse af et Gravsted, men om Køb af et Gravmonument.

Politifuldmægtig Jersild mener, at det kan komme ud paa eet, og at Folk bør have Fred paa Kirkegaarden — ikke blot de Døde, men ogsaa de Efterladte. Der er ingen Mening i, at Mennesker, der er tyet ind paa Kirkegaarden for at dvæle i Minderne, skal overrendes af Agenter.

— Jeg har ikke forstyrret vedkommende Dame, hævder Gartneren energisk. Jeg var beskæftiget med Opstillingen af et Gravmonument, som jeg havde leveret, da Fruen kom forbi. Hun standsede og spurgte mig ud om Priser paa Gravmonumenter. Det var altsaa hende, der henvendte sig til mig — og ikke omvendt. Naa, jeg tilbød, at jeg vilde hente Fruen den næste Dag med Bil og vise hende min Udstilling af Gravmonumenter, hvad hun var meget glad for. Fruen valgte ogsaa et Monument

i sortpoleret Granit, men kunde ikke bestemme sig med det samme, fordi hun ventede paa nogle Penge fra et Forsikringsselskab. Der gik tre Uger, uden at jeg hørte noget fra hende. Da jeg saa en Dag traf hende ude paa Kirkegaarden, spurgte jeg hende, om hun havde bestemt sig, da jeg ellers havde en anden Køber til Monumentet. Det er, hvad der er sket.

— De ved jo, at De ikke maa henvende Dem til Folk paa Kirkegaarden, siger Dommeren.

— Ja, det ved jeg, men jeg kan jo paa den anden Side ikke gaa rundt og være dovstum, selv om det er paa en Kirkegaard. Men Sandheden er jo i Virkeligheden ogsaa den, at Begravelsesvæsenet ikke gerne ser, at vi private Gartnere gør Forretninger. Vi er i den Grad bagbundne af Forordninger og Bestemmelser, at vi ikke kan røre os.

Politifuldmægtigen foreslaar en Bøde paa 100 Kroner.

Gartneren, der er lidt stejl og lidt kantet, siger bittert:

— Jeg har selv været 12 Aar ansat i Begravelsesvæsenet og fik den fineste Anbefaling, da jeg forlod det for at begynde for mig selv. Og nu hindrer man mig i at tjene mit Brød ved det, jeg er oplært til. Kommunen vil nok have mine Skatter, men den vil ikke give mig Lov til at tjene til dem.

Dommeren nedsætter Bøden til det halve paa Betingelse af, at Gartneren i Fremtiden vil lade baade sørgende og glade Enker i Fred.

9/4 (Fr.-borg Amts Avis): Fra Menighedsraadet forelaa i Sogneraadsmødet et nyt Forslag til Udvidelse af Lynæs Kirkegaard. Det oprindelige Projekt til 15,000 Kr. er man gaaet bort fra, fordi det ved Licitationen blev betydeligt dyrere end beregnet. Det ny, reducerede Forslag gaar ud paa, at der foretages en Udvidelse til 8—9000 Kr., og at Kommunen afholder Udgifterne til den ny Vej paa Kirkegaarden og til Reparation af den nuværende Vej fra Hovedvejen til Kirkegaarden. Efter nogen Drøftelse overlodes det til Vejudvalget at undersøge, hvad disse Vejarbejder vil koste. Derefter skal Sagen til ny Behandling i Sogneraadet.

10/4 (Østsjæll. Folkebl.): Proprietær Nielsen Stevns private Begravelsesplads i Kr. Skens ved er indviet.

11/4 (Aalborg Amtstid.): Skørping Kgd.s udvidelse blev indviet 9/4; den omfatter ca. 800 Gravpladser.

13/4 (Fr.-borg Amts Avis): Kgd.s licitationen i Asminderød.

20/4 (Nordjyll. Soc.-Dem.): Nyt stort Columbarium i Aalborg.

20/4 (Demokraten): Kgd. ved Risskov udarbejdet af Havearkitekt G. Boye. Omkostninger 21.620 Kr.

27/4 (Nationalt.): Begravelsesvæsenet i Kbh. udstiller paa den 6. nord. Havebrugsudstilling i September.

28/4 (Demokraten): 16 Begravelser flyttet fra den gl. (Søndre) Kgd. i Aarhus til Moesgaard Parken.

3/5 (Svendborg Amtstid.): Svendborg faar Danmarks smukkeste Urnehal.

FRA NORSKE KIRKEGAARDE

10/3 (Hordalans Folket.): Ny kgd. i Øystese.

7/4 (Tirda): Hjælpekgd. i Naustdal.

13/4 (Nordre Trondhjems Amtstid.): Udvidelse af Markabygda Kgd.

22/4 (Aftenposten): Store Kgd.sarbejder i Aker ved Herredsgartner Flod.

22/4 Sor-Vågsøherredsstyre køber Kgd.

BOGANMELDELSER

Gram & Weber: Bekæmpelse af Haveplanternes Sygdomme, udgivet af Alm. d. Gartnersforening, Kbhvn. 1937, 9. Udgave, 184 S.

At Sygdomme maa faa gode Betingelser paa Kirkegaarde, hvor ikke alt gøres, som det for Planternes Sundhed burde det, er givet. — Grandækningen forhindrer f. Eks., at Frosten over sin skørnede Virksomhed paa Jorden, og de tætte Plantninger og de mange Hække giver Vanskeligheder for at skaffe Roserne frisk Luft. Derfor maa Sygdomsbekæmpelsen ikke negligeres. Det er vigtigt, at Gravstedsbrugerne ser deres Planter trives godt under Kirkegaardsgartnerens Pleje, — og det er af største Betydning, at de ser, man er omhyggelig for, at Allétræer, Prydbuske, Hække, Plæner m. m. skal faa det sundest mulige Udseende og den bedst mulige Trivsel.

I dette Arbejde er nærværende Bog en god Hjælp, og enhver Kirkegaardsleder bør anskaffe den og forsyne ikke blot sig selv, men ogsaa sine Folk med den. Prisen er kun 1,35 heftet, og der opnaas Rabat ved Køb af flere Eksp.

K. Brandt Klixbüll: Vor Have, Steen Haselbalchs Forlag, 180 S., 8°, Kbhvn. 1937.

Der staar ingen Steder, at det er en ny Udgave af den for henvend 20 Aar siden udkomne Bog; og ser man paa det smarte Omslag, eller tager man samtidig de 2 Bøger i Haanden, er det ret uforstaaeligt, at det ikke er 2 vidt forskellige Havebøger. De ligner ikke et Par Tvillinger, — og de er det altsaa heller ikke, eftersom der er mere end Konfirmationsalderen imellem deres Fremkomst. Men studerer man Teksten, saa gaar det op for een, at de alligevel er en Slags Tvillinger, paa hvilke der kun er lidt Forskel i Øjenfarve, Smilehuller o. l. Ligefra Forord til Kulturansvisninger og Havekalender er det det samme i denne som i forrige Udgave. Man undres over, at Udviklingen ikke skulde have krævet større Ændringer end det Par Indføjelser af nye Sorter og en lettere Omformning af Graveafsnittet o. l., som har fundet Sted, og spørger ligeledes, om Forfatterens Syn paa dette og hint virkelig ikke er ændret i denne halve Menneskealder. Har det været saa uomstødelige Sandheder, der blev serveret paa den Tid, da Verdenskrigen endnu var en Kendsgerning, og da Kroner rullede i Støvet og Landegrænser flyttedes, saa at det end knapt har været nødvendigt at flytte paa Kommaer?

Hvorom alting er: »Vor Have« af dengang er paatrykt 2det Oplag 4—6000 Eksp. Den er altsaa gaaet af som varmt Brød, — og den af 37 skal ogsaa nok gøre det. En klar Inddeling, en forholdsvis knap og klar Tekst med ypperlige, koncise Raad — dertil gode, ret instruktive Billeder paa krideret Papir og Forf. Renommé fra flere hedengangne Dagblade og sidst fra Tante Berlingske; alt i alt »godt Stof«. En Bog, der ikke har vanskeligt ved at hævde sig i den iøvrigt store Samling af Havebøger for Amaøtører, — og iøvrigt ogsaa en Bog, som Fagfolk i en snever Vending kan finde Udbytte af at benytte. Det har jeg i hvert Fald gjort mange Gange.

Karl Foerster: Der Steingarten; der sieben Jahrzeiten in Sonne und Schatten. Verlag der Gartenschönheit, 4°, 168 S., ill. Berlin—Bern 1936.

Den utrættelige Havebogsforfatter har her lavet en Bog om Stenhoje — eller hellere: Stenhaver. Den bringer instruktive Billeder af mange Slags Stenanlæg og Planter, men mest værdifuld er dog dens ypperlige Fortegnelser over Stenplanter til dette eller hint Brug. Bogen er en god Hjælp at have ved Tilplantning af nye Haver eller Havedetailler.

Dansk Ligbrændingsforening.

Beretning for Aaret 1936.

Af denne Beretning paa 166 Sider skal bringes følgende Tabeller til Dokumentation af Ligbrændingssagens Vækst i Almindelighed.

Ligbrændinger i Danmark til 1937.

Krematorium i	Taget i Brug	Før 1932	1932	1933	1934	1935	1936	Ialt
København	18/1 1893	15952	1767	1835	1894	1991	2078	25517
Bispebjerg	21/6 1929	575	385	410	491	562	561	2984
Søndermark	15/11 1931	17	116	164	168	265	220	948
Sundby	4/11 1936						15	15
Gentofte	10/1 1925	459	94	81	102	122	118	976
Aarhus	9/6 1926	105	44	45	51	49	49	341
Slagelse	8/1 1928	28	6	12	7	18	14	85
Rønne	18/2 1931	15	20	27	31	33	35	159
Nykøbing F.	27/11 1931	4	43	56	88	105	122	418
Aalborg	30/1 1932		47	61	65	46	56	273
Svendborg	18/6 1935				22	44	45	118
Kolding	28/6 1935			9	7	14	56	61
Næstved	21/3 1934			4	17	15	22	52
Holbæk	22/11 1934				1	3	50	84
Odense	12/4 1935					3	3	3
Struer	10/10 1935					10	43	53
Helsingør								
Tilsammen...		17153	2522	2702	2942	3506	3460	32085

Procentvis Fordeling af Ligbrændinger

i Europa.

Land	Første Ligbrænding i Aaret	Antal Krematorier	Antal Døde i 1935	Brændinger	
				Antal	pCt.
Schweitz.....	1889	20	50235	6397	12,7
Tyskland.....	1878	114	791912	70631	8,9
Danmark.....	1895	15	40816	3506	8,1
Norge.....	1907	5	29399	1884	6,4
Sverige.....	1887	15	72927	2879	3,9
Østrig.....	1923	5	92108	3116	3,4
Tjecoslovakiet	1918	12	202615	5692	2,8
England.....	1885	29	542702	9614	1,8
Holland.....	1914	1	73640	747	1,0
Finland.....	1926	1	45370	304	0,7
Frankrig.....	1889	6	658357	1350	0,2

Procentvis Fordeling af Ligbrændinger i Danmark 1936.

Aar	København			Hele Landet		
	Antal Døde	Heraf brændt	pCt.	Antal Døde	Heraf brændt	pCt.
1915	6798	172	2,5	57174	249	0,6
1918	7622	243	3,2	39038	360	0,9
1921	6574	411	6,4	36215	595	1,6
1924	7101	615	8,6	38091	879	2,3
1927	6543	848	12,5	40190	1262	3,2
1930	7075	1096	15,4	38174	1694	4,4
1935	7208	1679	23,3	38306	2702	7,0
1936	7683	2050	26,7	41016	3460	8,4

FRA TIDSSKRIFTERNE

Præsteforeningens Blad Nr. 12: Begravelsessalmer med gudløs Tekst. — Nr. 19: Begravelsestaler.

Menighedsraadenes Blad Nr. 4: Hjælp Folk at passe paa Gravmonumenter.

Binderi og Blomster Nr. 3: Blomster i Sorg og Glæde.

Sig det med Blomster Nr. 3: Kirkedekoration.

Blomsterhandlerbladet Nr. 6: Kirke- og Kistedekoration (fortsat). — Nr. 7: do. (fortsat).

Landsbygraveren Nr. 3: Pension. Hvem bærer Ansvar. Har vi fundet Forstaaelse m. m. — Nr. 4: Pension og Enkeforsørgelse. Til Landsbygraverne. Foraar paa Kirkegaarden m. m.

Trädgårdsodlaren Nr. 2: Norra Begravningsplatsen i Malm.

Ignis Nr. 3: Till de Dødas minne. Två urnulundar. Tjecoslovakiska kongresdagar m. m.

Der Friedhof. 33. Aarg. Nr. 1: »Schaffensde Volk 1937«. Die Störung der Totenruhe im kommenden Strafrecht. Die Drainage und ihre praktische Verwendung m. m. — Nr. 2: Zur neuen Musterfriedhofsordnung. Die neue Musterfriedhofsordnung m. m. — Nr. 3: Ruhefrist in Umbettung von Aschenresten. Monopol? Regiebetrieb? Technik des Wegebaues. Das Grab mit immergrünen Pflanzen. Desdens nuer Waldfriedhof m. m. — Nr. 4: Wass man bei einer Wasserleitung beachten musz m. m.

Kriegsgräberfürsorge Nr. 3: Heldengedenktag 1937. Deutsche Soldatengräber in den Karpaten m. fl. — Nr. 4: Das deutsche Ehrenmal Liny-Devant Dun in Frankreich. Heldengedenkfeiern an deutschen Kriegergräbern im Auslande m. m.

Die Einäscherung Nr. 4: Was ist Feuerbestattung. Warum keine Leichenverbrennung m. m. — Nr. 5: Was ist (fortsat). Religion in der Feuerbestattung. Die Frage der Ausstellung von Urnen auf Friedhöfen m. m.

Die Feuerbestattung Nr. 3: Ein Besuch den neusten Feuerbestattungsanlage Niedersachsens. Feuerbestattung und deutsche Sprache m. m. — Nr. 4: Wir klagen an... Zur neuen Musterfriedhofsordnung. — Nr. 5: Deutschlands 116. Feuerehrungshalle in Köln eingeweiht. Der deutsche Vorspruch für London. Die neuen Bestimmungen für Friedhöfe auf dem Lande m. m.

Flacara-sacra Nr. 12: Al VII-lea congres Universal de Crematiune din Praga m. m. — Nr. 1: do. m. m. — Nr. 2: Pro crematiune. Jubileul de 50 ani al Federatiei Societalilor de Crematiune Germane m. m. — Nr. 3: Un Jubileu Rar (Lulea). — Nr. 4: Dupa moarte un singur »ceremonial universal«.